

[Chr. Nielsen.]

rigsdagen, i hvert tilfælde byggede det ærede medlem sin argumentation op på, at det burde have været fremsat, selvom det ikke kan gennemføres. Her er det ærede medlem inde på tanker, der ikke ligger mit parti fjernt, hvad det ærede medlem også påviste ved en række henvisninger til socialdemokratiets politik i tidligere tilfælde. Det kan udmærket i adskillige tilfælde være en klog og fornuftig fremgangsmåde at fremsætte forslag, der ikke kan gennemføres. Man kan derved skabe en vis interesse omkring et forslag, få lejlighed til at argumentere for det, fremsætte oplysninger eller måske, hvad det ærede medlem foretrækker, endog drive agitation.“

Jeg synes, det er temmelig væsentligt, at den højtærede minister ikke er ukendt med, hvad der er tanken bagved mit partis påstand om, at socialdemokratiet må gå noget stærkere til værks for at popularisere nationaliseringstanken. Det klares ikke ved, at man i nogle taler indenfor murene på rigsdagen står og fremsætter smukke talemåder om fordelene ved nationalisering. Derved fremmer man ikke forståelsen i befolkningen, den fremmer man kun ved at gøre spørgsmålet til et diskussionsgrundlag, som lægges ud til befolkningen.

Når mit parti fortsat hævder, at en nationalisering af sukkerindustrien er yderst aktuel, er det givet, at mit parti må gå imod dette lovforslag, fordi vi synes, at det unægtelig på en lang række områder simpelthen vil vanskeliggøre det, hvis socialdemokratiet på et senere tidspunkt skulle få tro og tanke på, at nu kan nationaliseringen gennemføres. Den hånds-rækning, man giver aktionærerne, vil jo absolut betyde enorme merudgifter for samfundet den dag, man går til nationalisering. Også det, at man sådan set udskyder tanken ved at give koncessionen for 10 år, finder vi meningsløst.

Så er der selve spørgsmålet om udvidelse af aktiekapitalen, og her har såvel ministeren som de fleste af de foregående ordførere stærkt fremhævet, at man kunne ikke angribe aktionærernes juridiske ret til særfondens midler, fordi det var penge, der var tilvejebragt ved en produktion, som lå udenfor den egentlige sukkerproduktion. Jeg synes, at en argumentation af den art er uendelig svag, for faktisk er jo, at den største portion af de penge, der er tale om, i virkeligheden er tilvejebragt gennem en legal sortbørs; den sukkersaftproduktion, som har fundet sted, kan ikke betegnes på anden måde. Det er en skammelig udnyt-

telse af forbrugerne, der har været tale om under besættelsen og i årene efter.

Jeg synes også, der er noget andet, der bør fremhæves i denne forbindelse, selvom denne produktionsgren nu er i aftagende — den konservative ordfører, det ærede medlem hr. Krarup var kortelig inde på det —, nemlig spørgsmålet om det rationelle i denne sukkersaftsproduktion. Det ærede medlem famlede lidt for at finde så skånsomt et udtryk som vel muligt, men jeg tror, man roligt kan sige, at det, der har fundet sted her, har simpelthen været et misbrug af Danmarks jord. Det er en kendsgerning, at dyrkningen af disse sukkersaftroer giver en langt ringere avl, end hvad man ellers kunne have udnyttet jorden til. Det har simpelthen været en kæmpemæssig fidus, som myndighederne har lukket øjnene for eller i hvert fald set igennem fingre med, og når det er en sådan legal sortbørshandel, som har fundet sted, synes jeg, at aktionærernes juridiske ret til de penge, der er indtjent herpå, må være i høj grad tvivlsom.

Ministeren påpegede også, at man ikke kunne tale om, at man her forærer noget bort. Det synes jeg nu nok, man kan, dels udfra det, jeg allerede har sagt om denne sukkersaftsproduktion, dels udfra de reelle forhold, der foreligger ifølge lovforslaget. Aktionærerne kan herefter for 50 kr. købe sig en aktie af pålydende 100 kr., en aktie, som de omgående kan omsætte og få mere end 200 kr. hjem på. Det vil altså sige, at på denne enkelte aktie kan der tjenes fra den ene time til den anden mere end halvandet hundrede kroner. Hvis det ikke falder ind under, hvad der ellers betegnes som foræring, ved jeg ikke, hvad der skal betegnes som foræring.

Når man iøvrigt taler om aktionærernes juridiske ret, er det forbavsende, at man aldrig hører noget om den ret, som naturligt tilkommer de mennesker, der har skabt værdierne. Ganske vist har man nu fået ordnet det sådan, at 4 pct. af overskuddet skal gå til sociale formål for arbejderne, men jeg synes unægtelig, at det er en ubetydelighed sammenlignet med det, aktionærerne slæber hjem år for år. I folketinget har mit partis ordfører påvist, hvorledes sukkerfabrikkernes aktionærer igennem sukkerfabrikkernes hidtidige historie har fået deres aktiekapital betalt hjem 11 gange. Udfra sådanne betragtninger synes jeg, man må se mere nøgternt på de forhold, man byder arbejderne, som i virkeligheden skaber værdierne. Her er det faktiske forhold jo det, at i de 3 måneder, arbejderne